

GJERDRUM KOMMUNE

2012-07-08-4
Kilera
312

NVE v/Ellen Lian Halten
Postboks 5091 Majorstuen
0301 OSLO

Vår ref/arkivkode
2007/1546

Deres ref:

Dato
05.02.2013

Søknad om senking av magasin og riving av Øvre Askdam, Gjerdrum kommune

Det vises til rapport av Norconsult juni 2009 om Øvre og Midtre Askdammene. Basert på denne rapporten samt brev fra NVE av juni 2010 senket Gjerdrum kommune vannstanden i Øvre Askdammen med ca. 0,5 m ved å skjære ut en del av damkronen. Dette ble gjort i etterkant av tillatelse fra NVE 30.06.10.

Det søkes i henhold til Vannressursloven, § 41, om å legge ned Øvre Ask dam.

Dammen på tvers av elveretning rives i sin helhet. Betongen vil bli knust i mindre deler og deponert på stedet, mens armering sorteres ut og leveres til godkjent avfallsmottak. Området vil ryddes opp for alt av avfall. Dammen på langs av elven vil ikke bli revet. Den vil ikke medføre noen fare for miljø eller personer. Arbeidet planlegges og ønskes gjennomført i inneværende år.

Dammen ligger 1,2 km sørvest for Ask sentrum i Gjerdrum kommune, ca. 300 m sør Midtre Ask dam.

Besøksadresse
Gjerivegen 1
2022 Gjerdrum
Servicetorget
Åpningstid: 08.00 – 15.30

Postadresse
Postboks 10
2024 Gjerdrum

Telefon
66106000
Telefaks
66106001

Bankkonto - kommunen
Org.nr.
864 949 762
Bankkonto - skatt
7855 05 02347

E-post
postmottak@gjerdrum.kommune.no
Internett:
www.gjerdrum.kommune.no

Dammen er en betong gravitasjonsdam, ca. 70m lang, 3,1m høy og magasinet er på ca. 5000 m³. Magasinoverflaten er planimetret til 1600 m². Dammen var opprinnelig brukt som drikkevannskilde, men har i dag ingen funksjon i vannforsynings- eller annen sammenheng. Høyeste regulerede vannstand er estimert ut fra kart til å ligge på kote 246,50.

Dammen ble befart 13. september 2012 av Monica Gudim og Maren Eskeland, Gjerdrum kommune, samt VTA Øystein Klausen.

Hydrologi

Overflatearealet til magasinet er i henhold til kartgrunnlag 0,0016 kvm og oppdemt magasinivolum ansås til 5000 m³. Nedslagsfeltet er inntegnet på 1:50 000 kart og anslått til 0,23 kvm. I Retningslinjer for flomberegninger, NVE 2011, vedlegg 3, finner vi følgende erfaringstall:

Døgnmiddelverdier for q1000 i små felt, < 50 kvm: På Østlandet, vassdrag som drenerer til Sverige og vassdragsområdene 001 tom. 016, ligger flomverdiene stort sett mellom 600 - 1200 l/s pr. kvm. De største verdiene er i meget små felt, hvor de i noen tilfeller kan være opp mot 1500 l/s pr. kvm, eller i felt langt vest i området.

Begrunnelse for valgt løsning

Det ble i 2010 gjort en midlertidig senking av Øvre- og Midtre Askdam pga. tilstanden på dammene. I to-års perioden siden tillatelse til midlertidig senking ble gitt har følgende vedtak blitt fattet i Gjerdrum Kommunestyre:

1. Gjerdrum kommune erkjenner eierskap av dammene.
2. Den øvre Askdammen søkes avviklet og avhendet. Kostnader innarbeides i budsjett 2012.
3. Den midtre Askdammen bevares som dam i bruddkonsekvensklasse 0 og søkes enkelt tilrettelagt som friluftsområde. Gjerdrum kommune starter en planprosess for å sikre dammen med tilgrensende arealer som friluftsområde.
4. Gjerdrum kommune tar kontakt med grunneier og utbyggerne av B7- 10 for fremforhandling av en avtale som sikrer opparbeidelse av friluftsområde ved den Midtre Askdammen.

Den Øvre Askdammen er ikke lenger en del av vannproduksjonen. Den er kun et vannspeil i marka. Kommunen ønsker å rive dammen fordi den i dag ikke brukes til noe, og tilstanden på dammen er dårlig.. Den ligger i et turområde, og i nærheten av utbyggingsområdet Brådalsfjellet. Dammen ønskes revet for å kunne fortsette utbygging av området.

Ved en riving av Øvre Askdam vil ikke denne lenger utgjøre noen fare i området, og man får oppfylt krav i utbyggingsavtalen for området.

Alternativet vil være å heve dammen igjen, men da vil ikke videre utbygging i området kunne skje. Et annet alternativ vil være å beholde dammen som den er i dag i klasse 0, men det er ikke ønskelig fra verken grunneier, historielag eller jeger og fiskeforeningen.

«Vassdraget»

Som man ser på vedlagte kart er det ingen elv som renner naturlig inn til dammen. Det er tilsig fra myr, regnvann og tilsig gjennom terrenget. Tiltaket vil derfor ikke ha noen stor innvirkning på vassdrag, fiske eller andre forhold. Det lille vannet som er i dammen vil gradvis og kontrollert slippes ut i rivingsfasen.

Almenne interesser og bruk av området

Området rundt Øvre Askdam ønskes bevart i mest mulig naturlig tilstand. Området brukes som rekreasjons-/ turområde for nærmiljøet og ligger på privat grunn. Grunneier ønsker at området skal være tilgjengelig som turområde. Det er i tillegg et rekkefølgekrav i utbyggingsplanen for Brådalsfjellet at Øvre- og Midtre Askdam sikres. Se for øvrig vedtak/saksdokumenter fra Gjerdrum kommunestyre fra april 2011.

Det er dårlig framkommelighet i området, men grunneier har tillatt å lage en anleggsvei som vil gå via Midtre Askdam opp til Øvre Askdam. Denne vil gå i traseen for tidligere anleggsvei opp til Midtre dam, og videre langs «åsen» opp til Øvre dam. Denne kan benyttes som turvei senere. Se godkjenning fra grunneier.

Med hilsen

Anders Cedell
Virksomhetsleder

Monica Gudim
Avdelingsingeniør

Vedlegg

1. Bilder fra befaring
2. Godkjenning fra Gjerdrum kommune mhp avfallshåndtering
3. Godkjenning fra grunneier om arbeider, anleggsvei samt lagring av betong
4. Kart 1:50000 og 1:5000
5. Saksfremlegg Gjerdrum kommunestyre

GJERDRUM KOMMUNE

Løpenr/arkivkode
2681/2011-S11

Dato
15.04.2011

Saksbehandler: Monica Gudim

SAKSFRAMLEGG

ASKDAMMENE - avklaring av eierskap og fremtidig ansvar/vedlikehold

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
	Kommunestyret	

Utrykte vedlegg:

Tilstandsrapport fra Norconsult 3.2.2010 (7/1546-39)

Klassifisering av dammer på Brådalsfjellet med Dambruddskart 24.06.2009 (7/1546-31)

NVE brev 30 jun 2010 (7/1546-40)

Lovverk: Vannressursloven (<http://www.lovdata.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-20001124-082.html>) og

Damsikkerhetsforskriften (<http://www.lovdata.no/for/sf/oe/xe-20091218-1600.html>)

Saken gjelder/sammendrag:

Utbygger av B6/B7 på Brådalsfjellet ønsket avklaring av rekkefølgekrav for utbygging. Forholdet til dammene måtte da avklares, og Norconsult gjorde en konsekvensutredning for Gjerdrum kommune. Der vises det at B6 ikke vil bli berørt ved et evt. brudd i dammene, men at B7 kan bli noe berørt. Feltene B8-B10 vil bli sterkt berørt.

Juridisk vurdering: Ask kommunale vannverk er antakelig eier av dammene, men dette er ikke endelig bekreftet. Gjerdrum kommune overtok Ask private vannverk med aktiva og passiva, men det er ikke dokumentert at Askdammene var et passivum ved overtakelsestidspunktet. Eier er ansvarlig for dammene, både når det gjelder opprettholdelse og avhending. Gjerdrum kommune bør erkjenne eierskap av dammene for å bringe saken videre.

Tilstanden på dammene er dårlig. Selv om eierskap ikke er helt avklart anså kommunen at de har et samfunnssikkerhetsansvar, og utførte i 2010 senking av dammene til bruddkonsekvensklasse 0 i tråd med anbefalinger fra Norconsult.

NVE har gitt tillatelse til midlertidig senking av dammene til 31.12.2012. Dersom en varig senking og/eller avhending ønskes må det søkes særskilt om dette senest 6 måneder før byggestart. Det er ønskelig at den midtre dammen ivaretas for fremtiden.

Rådmannens forslag til vedtak

Gjerdrum kommune erkjenner eierskap av dammene.

Den øvre Askdammen søkes avviklet og avhendet. Kostnader innarbeides i budsjett 2012.

Den midtre Askdammen bevares som dam i bruddkonsekvensklasse 0 og søkes enkelt tilrettelagt som friluftsområde. Gjerdrum kommune starter en planprosess for å sikre dammen med tilgrensende arealer som friluftsområde.

Gjerdrum kommune tar kontakt med grunneier og utbyggerne av B7- 10 for fremforhandling av en avtale som sikrer opparbeidelse av friluftsområde ved den Midtre Askdammen.

Rådmannen i Gjerdrum

Trine Christensen

Bakgrunn/saksopplysninger:

Etter at Gjerdrum kommune vedkjente seg et sannsynlig eierskap til Askdammene ble Norconsult engasjert for å gjøre en tilstandsvurdering av Øvre - og Midtre Askdam. Begge dammene var da foreslått plassert i bruddkonsekvensklasse 2, noe som vil medføre behov for tilsyn og rapportering til NVE (dvs. at det må være en Vassdragsteknisk ansvarlig som utfører tilsyn og rapporteringer).

Rapporten skrevet av Norconsult 3.2.2010, sier at dammene er preget av forfall, og at utbedringer må gjøres for at tilstanden på dammene skal komme opp på et akseptabelt nivå. Norconsult v/Jørn Willassen var på befaring i desember 2009, og gjorde på bakgrunn av det beregninger som foreligger i den fullstendige rapporten.

De viktigste punktene gjengis her:

Øvre Askdam er en betong gravitasjonsdam som trolig er bygget i 1957. Det er antakeligvis benyttet fjellbolter i dammen for at den skal kunne motstå belastning fra vann- og istrykk. Det er riss, sprekker, betongavskallinger og mosegrodde partier på dammen, og det er ikke utført rydding av trær og vegetasjon. Dammen preges av at det ikke er utført noen form for tilsyn eller vedlikehold.

Midtre Askdam er en betong gravitasjonsdam som trolig er bygget i 1947. Dammen er bygget av betong med stort innslag av sparestein. Det er benyttet noe glatt armeringsstål i betongen. Enkelte partier har så omfattende skader og sprekker at det må defineres som brudd i betongen. Det er heller ikke her utført noen form for rydding av vegetasjon, og også denne dammen preges av mangel på tilsyn og vedlikehold. Lekkasje gjennom Midtre Askdam er vesentlig større enn de som er ved Øvre Askdam.

Norconsult vurderte at dammenes tilstand og utforming ikke tilfredsstiller dagens forskrifter. Både manglene til dammenes utforming og omfanget på skader er såpass vesentlig at tiltak er nødvendige. Skadene er av en slik art at de vil fortsette å utvikle seg med tiden, og enkelte av skadene er så omfattende at de raskt kan utvikle seg til brudd med fare for delvis tømming av magasinene. Dambruddskart er laget og disse viser hvilke områder som vil bli berørt ved et eventuelt brudd i en eller begge dammene.

I sin vurdering av tiltak på dammene vurderer Norconsult tilstanden på betongen og dammene som generelt så dårlig at en eventuell rehabilitering må ta utgangspunkt i at det meste av eksisterende konstruksjoner i sin helhet må fjernes og erstattes med nye konstruksjoner som tilfredsstiller forskriftens krav.

Norconsult vurderte at det var et stort behov for strakstiltak, og kommunen så et samfunnsansvar og fulgte anbefalingene. Disse anbefalingene var å varsle NVE om tilstanden, og å søke NVE om en midlertidig senking av dammene.

NVE ga i brev den 30.06.2010 tillatelse til midlertidig senking av Øvre - og Midtre Askdam. Senkingen av dammene med henholdsvis 0,5m i Øvre Askdam og 1,0m i Midtre Askdam i forhold til overløpsterskel, reduserte det oppdemte magasinvolumet såpass at dammene ikke lenger ansees å skape noe særskilt og uvanlig fare for mennesker, miljø og eiendom.

Vannstanden i hver av Askdammene må ligge på det sikkerhetsmessige godkjente nivået frem til nødvendig utbedring er foretatt. NVE har i medhold av vannressursloven § 8 gitt tillatelse til at vannstanden kan senkes til disse nivåer frem til 31.12.2012. Da må utbedringen være foretatt og vannspeilet hevet igjen.

I samme brev sier NVE at dersom kommunen senere ønsker en varig senking eller en nedlegging av vassdragsanlegget må det søkes særskilt om dette.

Høsten 2010 ble senking gjennomført ved å lage en utsparring i begge dammene. Dammene er nå i bruddkonsekvensklasse 0 noe som medfører at man ikke må ha vassdragsteknisk ansvarlig, og man må kun gjøre en enkel rapportering til NVE.

Midtre Askdam som friluftsområde:

Opparbeidelse og sikring av dammene er omtalt i "Utbyggingsavtale for utbygging av Brådalsfjellet II" og "Reguleringsbestemmelser i tilknytning til reguleringsplan Brådalsfjellet 2". Reguleringsbestemmelsene pkt 2.16 sier: "Askdammene skal sikres før utbygging i områder som kan bli berørt av dambrudd."

I utbyggingsavtalens pkt 3 del B står det at utbygger er ansvarlig for å utvikle området i henhold til bestemmelsene i avtalen og endelig reguleringsplan for området. Pkt 3 del D sier at utbygger er økonomisk ansvarlig for alle forhold avtalen regulerer med unntak for bygging av barnehage. Dersom reguleringsplan, markedet eller andre forhold som har vesentlig betydning for realiseringen av avtalen, og som ligger utenfor utbyggernes kontroll, endrer seg betydelig i forhold til det som ligger til grunn pr. dato (10.04.03), kan avtalen reforhandles med sikte på å skape økonomisk realiserbare løsninger.

Midtre Askdam anses av de som har interesser for området som et viktig element å sikre og bevare. Av rådmannen anses det derfor som mest riktig at området knyttes mot tilhørende boligbebyggelse og sikres planmessig som friluftsområde. Brådalsfjellet skal utbygges videre og det er naturlig at utbygger tar kostnaden med å sikre og opparbeide friluftsområder knyttet til utbyggingsområdet.

Tidsfaktoren er vesentlig i denne sammenheng. Sikring av dammene må gjennomføres før utbygging kan finne sted. Det er noe tid til Brådalsfjellet skal bygges ut videre. Det kan antas at man muligens må finne en overgangsløsning. En avtale bør inngås så snart som mulig.

Viktige hensyn/krav:

Tidsfrist fra NVE: 31.12.2012

Alternative løsninger:

- 1) Permanent full senking av magasinene, fjerning av dammene og reetablering av området.
- 2) Delvis senking av magasinene, riving av dammene og bygging av lavere permanente dammer.
- 3) Riving av dammene og oppbygging av nye dammer i henhold til dagens forskrifter.
- 4) Gjerdrum kommune erkjenner ikke eierskap til dammene. Da kommunen inngikk avtale om overtakelse av det private vannverket var disse dammene tatt ut av produksjon for mange år siden. Gjerdrum kommune overtok Ask private vannverk med aktiva og passiva, men det er ikke dokumentert at Askdammene var et passivum ved overtakelsestidspunktet. Det er ikke usannsynlig at Gjerdrum kommune kan vinne frem i forhold til dette. Det er imidlertid slik at det selskapet kommunen overtok ikke lenger eksisterer og det således må startes opp en tynge juridisk prosess.

Det er ikke nødvendig å velge samme løsning for begge dammene.

Vurdering av løsningsmuligheter:

Grunneier, utbygger, historielaget og jeger- og fiskerforeningen har kommet med mange innspill i saken. De vil alle beholde Midtre Askdam i bruddkonsekvensklasse 0. De ønsker å reparere dammen istedenfor å rive og bygge nytt pga historien. Dette er ikke anbefalt av Norconsult og NVE. Alle involverte parter er enige i at avhending av Øvre Askdam er det beste.

Konklusjon:

Gjerdrum kommune erkjenner eierskap av dammene.

Den øvre Askdammen søkes avviklet og avhendet innen fristen på tillatelsen fra NVE går ut 31.12.2012. Søknad om avhending må sendes 6 måneder før tillatelsen går ut. Området går tilbake til grunneier.

Den midtre Askdammen bevares som dam i bruddkonsekvensklasse 0 og søkes enkelt tilrettelagt som friluftsområde. Søknad om varig senking av dammen må sendes NVE innen 6 måneder før den midlertidige tillatelsen går ut 31.12.2012.

Særutskrift sendes:

Olaf Olstad

Terje Brodahl

Erik Ask

Gjerdrum Historielag

Gjerdrum Jeger og Fisker Forening

GJERDRUM KOMMUNE

NOTAT

Til:
Monica Gudim

Dato: 28.09.2012
Løpenr/arkivkode: 9895/2012-S11

Godkjent lagring av masser

Kommunens plan og bygningsmyndighet godkjenner lagring av masser vedrørende riving av murkrone på Askdammen som beskrevet i saken.

Det forutsettes, kun rene masser lagres på stedet, og at lagringen gis en landskapsmessig pleie som ikke virker skjemmende for stedet.

Med hilsen

Kai Øverland
Virksomhetsleder

Fra: Olaf Olstad[Olaf.Olstad@kellox.no]
Dato: 28.09.2012 14:04:37
Til: Monica Gudim
Tittel: SV: 141781

Hei igjen,

Selv takk for hyggelig samtale.

Jeg bekrefter at Gjerdrum kommune og deres underleverandører står fritt til å benytte min eiendom 37/5 i Brådalsfjellet, i forbindelse med utbedringsarbeid og sikring av Ask dammene.
Viser til brev fra Gjerdrum kommune v/ Monica Gudim.

Fin helg!

Mvh
Olaf Olstad

Fra: Monica Gudim [mailto:Monica.Gudim@gjerdrum.kommune.no]
Sendt: 28. september 2012 13:43
Til: Olaf Olstad
Emne: 141781

Hei og takk for hyggelig telefonsamtale.

Fint hvis du kan bekrefte det jeg har skrevet i en e-post.
På forhånd takk!

God helg,

Med vennlig hilsen
Monica Gudim
Avdelingsingeniør kommunalteknikk

Gjerdrum kommune

Virksomhet for kommunalteknikk
Postboks 10
2024 Gjerdrum
Tlf. 66 10 60 00
Mob: 941 36 523
Fax. 66 10 60 10

Save a tree...please don't print this e-mail unless you really need to

Fra: Olaf Olstad[Olaf.Olstad@kellox.no]
Dato: 29.10.2012 13:19:57
Til: Monica Gudim
Tittel: SV: ang. riving av øvre Askdam

Hei,

Jeg ser ingen grunn til å fjerne anleggsveien igjen. Den kan komme til nytte i en annen sammenheng.

Mvh
Olaf

Fra: Monica Gudim [mailto:Monica.Gudim@gjerdrum.kommune.no]
Sendt: 29. oktober 2012 13:02
Til: Olaf Olstad
Emne: ang. riving av øvre Askdam

Hei igjen,
Jeg skal på en befaring med tre entreprenører på onsdag, og i den forbindelse har de bedt meg å avklare en ting.
Den entreprenøren som skal utføre arbeidet med dammen er nødt til å lage en «anleggsvei» for å få opp utstyr (fra bommen og opp til øvre Askdammen). Ønsker du at denne skal fjernes igjen etterpå, eller vil du at vi skal la den være der? Det er helt opp til deg, vi må bare ha det avklart før de gir oss et pristilbud på jobben.

Med vennlig hilsen
Monica Gudim
Avdelingsingeniør kommunalteknikk

Gjerdrum kommune

Virksomhet for kommunalteknikk
Postboks 10
2024 Gjerdrum
Tlf. 66 10 60 00
Mob: 941 36 523
Fax. 66 10 60 10

Save a tree...please don't print this e-mail unless you really need to